

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum,
quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in
tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiarvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

248. An id illis competere poßit ex pacto.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](#)

Papæ habilitare laicos ad jura spiritualia possiden-
da; uti de facto ab eo habilitati sunt sacerdotes laici
ad ius patronatus (quod spirituale est, & absque
simonia vendi non potest. c. de jure. de jure patron.)
quamvis difficultas concedatur ius eligendi quam
presentandi; quia illud est potentius, & majus ius
tribuit, estque plerumque circa Prelatos ecclesi-
sticos, quorum authoritas in spiritualibus non de-
pendere debet a sacerdotalibus. Engels hic num. 4.

*Questio 247. Vtrum id eis competere pos-
sit ex consuetudine?*

Respondeo negativè. cap. Massana, b. t. Abb.
c. querel. c. quod sicut. de consuetud. Host. in sum-
ma. de elect. num. 5. Pass. c. 10. num. 19. Azor. p. 2. l. 6.
c. 4. q. 28. Verumque id est etiam de patronis. Anel-
lus in addit. ad Abb. ad c. quisquis. h. t. Pass. c. 8. q. 4. n. 11.
Laym. l. 4. tr. 2. c. 12. num. 8. Tenetque de consue-
tudine temporis immemorialis Fagn. ad c. Massana.
num. 16. Pirk. num. 17. ad hunc tit. cum enim ius eli-
gendi spirituale absque privilegi titulo posside-
ri nequeat, nullo tempore praescribi potest. Argum.
c. causam. de præscript. falsa proinde ea Legistarum
Regula: Quidquid Principis privilegio acquiri
potest, idem & consuetudine immemoriali acqui-
ritur: in eo casu, dum quis est incapax possidendi
(& consequenter præscribendi) absque privilegii
titulo. Repugnatque talis consuetudo libertati Ec-
clesiastica. c. sacrosancta. &c. c. quisquis. &c. h. t. ac
proinde reprobatur a jure can. tanquam corrupte-
la & abusus. cap. 1. & ult. de consuetud. Pirk. loc. cir.
Sed neque consuetudine introduci posse, ut si contra
consensum Principis laici, eo vel non requisito,
vel repugnante facta fuerit electio, ipso jure sit ir-
rita, vel etiam cassanda, docet Abb. in c. quod sicut.
h. t. contra Innoc. apud Pass. c. 8. q. 3. num. 13. sal-
vo tamen jure, quod habet Princeps opponendi
contra electum, ita ut, si probet electum meritum si-
bi suspectum, & sui principatus interesse, ut electio
cassetur, electio sit cassanda. Abb. Innoc. Felin. in
c. super his. de accusationibus.

*Questio 248. Vtrum id eis competere pos-
sit ex pacto?*

Respondeo negativè, ita ut vi nullius unquam
donationis, conventionis, aut compositionis,
consentiente etiam prelato, quin & toto Capitu-
lo, & interveniente auctoritate Episcopi, laico,
etiam si sit patronus, etiam in prima Ecclesiæ
fundatione constitui possit ius eligendi Prelatum
Ecclesiasticum. sumitur ex c. sacrosancta. b. t. Host.
hic. v. in collegiata. Pirk. num. 15. & 16. cum communis;
quia cederer hoc ipsum in grave detrimentum ec-
clesia, ejusque libertati repugnaret, si inferiores
Papæ possent laicos ius illud eligendi concedere.

2. His tamen non obstantibus, per pactum con-
stitui potest, ut ante electionem consilium patroni
laici requirendum sit, vel ut interest debeat tra-
tatu de electione facienda, quin & ipsi electioni,
absque tamen suffragio. Innoc. in cap. quod sicut. b. t.
num. 1. Jo. And. in c. nobis. de jure patron. n. 12. Quin
& consuetudine acquiri, vel etiam ex voluntate
Capitularium, ut laicus, etiam non patronus, inter-
sit electioni, & ad hoc vocari debeat, ut electores
protegant, etiam armata manu. Bald. hic in princip.
& præfens in aula capitulari (ut docent Abb. But-
trio, Audr. Pass. & alii communis contra Fagn. in
c. quisquis. num. 30. & seq. fuisse probantem contra-

riū, nimis hoc ipsum esse abusum secularis pot-
estatis, & obstat libertati Ecclesiastica vel ut eos
instruat, formamq; faciendo electionem doceat;
vel tanquam tabellio, ut processum electionis con-
scrivat (non enim requiritur, ut Notarius electionis
ecclesiastica sit Clericus. Fagn. in c. quisquis. n. 19.
& 20. citans plures alios contra Host.) Gl. in c. qua
proper. h. t. v. redatta. Jo. And. & Bald. in c. Massa-
na. Pass. c. 10. num. 19. Et de hoc modo interessendi
electioni procedit textus cit. c. nobis: Non electioni
facienda, sed jam facta honestius postulatur affensus, nisi
aliter de sua jurisdicione obtineat, ut partes suas inter-
ponere debeat &c. vel sermo ibi est de patrono eccl-
esiastico. Gl. ibidem. v. nisi aliter.

*Questio 249. An igitur Elecio à Clericis
unacum laicis celebrata sit irrita?*

Respondeo affirmativè. c. querelam. b. t. ibidem.
Abb. num. 8. cap. quisquis. b. t. c. Massana. h. t.
(ubi licet fiat mentio solum de electione episcopi,
extendendum tamen hoc ipsum est propter ratio-
nis identitatem ad electionem alterius etiam pre-
lati. Pirk. n. 18.) ibid. Cardin. Imol. Barb. idemque
l. 1. de jure Eccl. n. 79. Suar. l. c. 1. 8. l. 2. c. 4. n. 2. Tamb.
de jure Abb. d. 5. q. 8. n. 8. Eò quod hoc, nempe
exclusio laicorum immiscientium se ipsi electioni
ferendo suffragium, sit de forma electionis. Pass.
c. 10. num. 17.

2. Unde videtur hoc ipsum procedere, non
tantum, ubi electores Clerici scienter & volunt-
arie admittunt laicos ad coeligionem: Verum etiam
ubi admittuntur illi sine omni culpa capitu-
larium, nimis vel per ignorantiam, vel quia eos
se vi immiscentes prohibere nequeunt; vel quia
grave metu coguntur illos admittere; licet non
consentiant in laicorum suffragia, sed postivè pro-
testati sunt contra illa. Laym. in c. Massana. Butrio
in c. fin. de procurat. num. 2. Eò quod penalis illa con-
stitutio principaliter edita sit in odium laicorum,
præsumptum se electioni immiscere. Quin & ca-
non iste latus in favorem immunitatis & libertatis
ecclesiastica diu modo restringi non debeat.
Nec obstat Regula juris 27. in c. utilie per inutilen
vitiatur; nam non procedit regula illa, dum inuti-
le, vel vitium est in forma, uti hic contingit. Bald.
hic num. 2. Et in mixtis separabilibus (qualis est
actus electionis, utpote individuus) magis atten-
dendum est ad id, quod nocet, quam quod prodest,
adeoque hic magis inspicienda qualitas laicalis ad
destructionem actas, quam qualitas Ecclesiastica
ad illius productionem. Ant. de Butr. hic notab. i.
apud Fagn. Nihilominus contrarium: nimis
electionem factam ab habilibus non irritari per ad-
mixtionem laicorum, vel aiorum inhabiliū igno-
ranter admislorū, satis probabiliter sustinet Fagn.
ad cit. c. Massana. num. 10. 11. 31. & 33. citans pro se
Innoc. in c. illa., qui etiam afferat id verum esse, si
unus tantum ex electoribus esset habilis, & omnes
alii inhabiliū; item c. fin. de procurat. ubi expre-
sum sit, valere actum collegialiter gestum ab habili-
bus, & inhabiliibus ignoranter admisiss. Butrio
que opponit, quod mixtum ex duabus naturis as-
sumat naturam ejus simplicis, quod est favorabi-
lius, & per quod ius confortis conservatur. c. sa-
nis. &c. de sepultura, & i si communionem. ff. quemad-
modum servit. amittatur. & juxta Regulam, quam
ponit Gl. in c. uniuers. de jure patron. in c. v. Ecclesi-
asticus. Hanc sententiam Fagn. valde probabilem
affirmat. Pirk. num. 18.

Ques-